

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

368. An resignari possit beneficium affinibus & consanguineis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

nec obstare c. nemo deinceps. eo quod ibi sermo sit de commenda, qua quia tantum durat per 6. mens, nimurum non sit, si de ea (nimurum ut sit actu sacerdos) statuatur; cum annus ad promovendum exspectari nequeat.

3. Respondeo ad secundum primò: majorem 14. & miorem 25. annis possit acceptare absque curatore beneficium sibi resignatum. Parif. cit. q. 9. n. 44. citans Buratt. cons. 411. l. 4. Mandos. de etat. minorum, q. 30. ac dicens sic teneri ab omnibus; ed quod, dum agitur de acquirendo beneficio, agatur de lucro, quemadmodum & ideo, quia de lucro tractatur, & utile sibi negotium gerit, adire potest finè curatore hareditatem. l. im-puberibus. ff. de acquirend. haret. Parif. nu. 48. tum etiam quia habet legitimam personam standi in iudicio tam per se, quam per procuratorem in spiritualibus & beneficialibus. Parif. nu. 49. citans ult. de judic. in c. & ibi communiter DD.

4. Respondeo ad secundum secundò: finè curatore quoque acceptare potest talis beneficium sibi resignatum reservatis resignanti fructibus aut pensione: Quin & ad contentiendum tali resignatio[n]i & reservationi constituere procuratorem, ita ut valida sit resignatio etiam curatore ejus non consentiente. Parif. n. 52. citans Bursatt. cons. 411. l. 4. Mandos. ubi ante. & binas Rotæ decisi. eo quod & hic (quia ratione motam ait Rotam Parif. nu. 53.) & in hoc casu adhuc agatur de lucro; cùm resignations quod ad resignatarium sint favorables, & saltem ratione spei dicatur resignarius acceptans agere de lucro, licet omnes fructus sint referunt alteri, & nemo sit, qui non desideret etiam habere taliter beneficium: Nec obstat, quod alias consentire non possit finè curatore in rebus sibi utilibus, ubionus est adjunctum, ut Gozadin. cons. 16. nu. 8. cum aliis passim apud Parif. num. 50. nam id procedit, ubi ante consensum minori ester jus acquisitum; tunc enim diceretur ferè distractio juris, seu obligatio ad onus, in casu autem dicta acceptationis, ante hanc, seu ante consensum jus nullum acquisivit. Parif. n. 53. qui & nu. 54. subiungit, procedere hac eò magis, si Papa derogaret regula de praftando consensu, atento, quod resignatio sit in favorem minoris; eò quod, dum Papa vult, non esse necessarium consensum, resignatio non possit annullari ob defectum non praftati consensu legitimi.

Quæstio 363. An beneficium secularre resignari possit regulari & contra?

R Espondeo negativè: Regularis enim inhabiliis est ad beneficium secularre & contra. Parif. l. 4. q. 5. n. 1. & 2. citans plurimos juxta dicta à nobis alias, ubi de beneficio regulari, quò faciunt verba Trid. sess. 14. c. 10. de reform: Regularia beneficia in titulum regularibus professis provideri consueta, cum per obitum aut resignationem, vel alias illa in titulum obtinentis vacare contigerit, religiosis illius ordinis, vel iis, qui habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, & non aliis, conferantur &c. ubi, quod ad presentem materiam de resignatione, reflexè ponderanda esse verba illa: aut per resignationem, sit Parif. & sic monachum esse inhabilem ad beneficia secularia finè dispensatione, & collationem non tenere, etiam si facta motu proprio, fuisse resolutum à Rota testatur Parif. loc. cit. n. 4. Canonico tamen regulari posse provideri de bene-

ficio seculari curato cum dispensatione Episcopi, resolutum fuisse à Rota in Metensi Parochial. 16. Nov. 1552. testatur Parif. n. 5. Verum & de hoc postremo vide à nobis tractata fusè & ex professo alibi.

Quæstio 364. An beneficium resignari possit in favorem capituli, vel conventus aliquius?

R Espondeo affirmativè, Parif. l. 4. q. 10. nu. 1. Rex Mandos. verum ut idem AA. talis resignatio unioni æquivaleret, cum beneficii sic resignati vacatio ulterior contingere non soleat, quia capitulum seu conventus non moritur. Parif. loc. cit. num. 3.

Quæstio 365. An feminæ resignari possit beneficium ecclesiasticum?

R Espondeo negativè: Quia foemina inhabiliis est ad obtinendia beneficia, ut Rebuff. de pacif. poss. n. 312. Hojed. de incompat. p. 1. c. ult. n. 73. & AA. communiter in c. cum in nostris. de concess. præb. Parif. l. 4. q. 6. n. 1. Verum hac intelligenda de beneficio, quod habens masculus, resignaret in feminam. Secus enim est si foemina habens Prælaturam, v. g. Abbatissatum vellet illam resignare in favorem alterius foeminx, id enim posset. Parif. ibid. n. 2. citans Sarn. in reg. de infirmis. q. 6. Mandos. ibid. q. 3. &c.

Quæstio 366. An resignari possit beneficium habenti dignitatem?

R Espondeo affirmativè: idque, etiam si Cardinalis, Patriarcha, Episcopus, etiam proprius, ejusve Vicarius. Parif. l. 4. q. 8. n. 4. & 5.

Quæstio 367. An resignari possit beneficium Praeceptoribus, Gubernatoribus & similibus, habentibus potestatem super resignantem?

R Espondeo: Secundum jus commune id fieri posse, modò fraus nulla interveniat. Ait tandem Tond. q. 99. benef. p. 1. c. 50. nu. 18. quod resignatio facta ad utilitatem Magistri, Praeceptoris, vel alterius habentis potestatem super resignantem in Gallia sit distinctè prohibita, pro quo citat Papon. l. 16. tit. 3. Arrelo. 3. quin & irrita, ut habet idem Tond. in summario. c. 1. c. n. 18. Loquitur autem de minore resignante. vide dicta supra, ubi de resignatione maioris & restitutione illius in integrum.

Quæstio 368. An resignari possit beneficium affinibus & consanguineis?

R Espondeo affirmativè, Parif. l. 4. q. 8. n. 6. citans Navar. in man. c. 23. nu. 107. Non viderur tamen pater possit resignare beneficium suum in favorem filii sui, etiam legitimè, quin Papa dispense, cum si filius immediatè succedat in beneficio, res hæc præferat speciem quandam successionis hæreditaria. Argumento r. ex transmissa. de filiis presbyter. Unde etiam, si filius patri beneficium resignavit, isque illud obtinuerit, filius idem beneficium immediatè post patrem consequi nequit, etiam per liberam collationem. Laym. in c. constitutus, de filiis presbyt. n. 1. Poterit tamen (intellige, finè interveniente illa dispensatione) extraneus bene,

Sectio I. Caput IV.

190

beneficium suum resignare in favorem filii antecessoris sui; quia ut Laym. in c. ex transmissa. de filiis presbyterorum notando unico filius legitimus idem beneficium, quod pater ejus habuit, obtinere potest, si non immediatè ei succedat, quod hoc casu dici non potest, quod jure quasi hereditario id consequatur; cum non patris, sed alterius potius personæ successor sit. Et si, ut notat Rebuff. in pr. tit. de dispens. Super defectu natu. n. 23. apud eundem Laym. censeatur fraus commissa, si extraneus ille statim, non tantum ab obtentione, sed & à possessione accepta beneficium suum resignavit filio antecessoris.

Quæstio 369. An posse quis resignare beneficium suum simpliciter coram Ordinario eo animo, vel etiam cum manifestacione desiderii sui, & precum interpositione, ut collator conferat illud alteri a resignante designato?

R Epondeo id licet fieri posse, modo pactum nullum interveniat, per quod imponatur necessitas collatori, conferendi illud beneficium certe seu determinata persona. Tond. q. benef. p. 1. c. 75. à n. 5. citans Felim. in c. ad audientiam de rescript. n. 3. Rebuff de pacif. posse. n. 245. Barbol. Juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 6. dicens id licitum in utroque foro; ac citans S. Antonii. p. 2. tit. 1. c. 5. §. 11. Suar. de simon. l. 4. n. 18. Reginald. in pr. fori panit. l. 23. n. 249. Ilinic. q. moral. l. 10. 3. tr. 45. c. 8. q. 9. n. 26. Præterquam enim, quod nullum necessitatibus altringatur Episcopus, injuriam nullam facit, nec resignanti nec nominato, si alteri conferat; sed quod isti nominato ex tali nominatione nullum quæsum sit, & resignans in hac resignatione facta coram Episcopo clausulam illa: non aliter, adjungere non poruit. Engels ad tit. de renunc. n. 8. Atque ita in hoc nulla committitur simonia, ut præter AA. jam citatos Paris. de resign. l. 14. q. 6. n. 3. citans quā plūjimos alios. Neque obstat constitutio Pii V. quanta Ecclesia, prohibens omnem successoriis in beneficio designationem; sed quod illa explicari possit de ipsis collatoribus, ut nulli firmam promissionem vel obligationem de succedendo in beneficio faciant. Engels. loc. cit. ex Zoëlio ad tit. de simon. n. 72. vel quod ea intelligenda de intentione tacite vel expreſſe in conventionem deducta. Paris. cit. q. 6. n. 7. ex Nav. conf. 38. n. 3. dum enim resignans mentem illam suam & spem, ut beneficium conferatur N. deducit, etiam tacite, in conventionem & pactum, committitur simonia. Barb. loc. cit. Paril. cit. q. 6. à n. 11. citans quamplures. De cetero namque tenet Diana. p. 6. tr. 7. resolut. 72. citatus à Barb. loc. cit. n. 45. non fore simoniam, si quis resignet dicta intentione & spe, etiam alias non resignaturus, modò non intendat obligare Superiorum obligatione aliâ præter antidoralem. Vide de hoc pluribus Barbol. loc. cit. à n. 59 ubi fusè ostendit, renunciationem simpliciter factam cum dicta spe & intentione non esse simoniacam.

Quæstio 370. An Ordinarii resignata in manibus suis beneficia conferre possint resignantium, vel etiam suis consanguineis, affinibus &c.

1. R Epondeo negativè: Chok. ad reg. cancell. 44. n. 54. & 56. Tond. p. 2. c. 3. §. 7. n. 3. & p. 1. c. 3. n. 2. Paris. l. 5. q. ult. n. 182. Sic enim expreſſe in consti-

tut. Pii V. quanta Ecclesia Dei, prescribente formam resignationis coram Ordinariis facienda, ubi: Præcipimus, ne Episcopi aut alii collatores de beneficiis, & officiis resignandis, aut suis aut dimittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus, etiam per fallacem circumlocutionem multiplicatarum in extraneos collationem audente provideant. Quod si secus, ac etiam quidquid aut contraria predicatorum fuerit à quoconque temere attentatum, id totum ex nunc vites & effectum decernimus non habere; qui vero contra fecerint, ut in eo, in quo deliquerint, puniantur, à beneficiorum & officiarum collatione, nec non electione, presentatione, confirmatione & insufflatione, pro ut cuique competenterit, tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem à Romano Pontifice meruerint obtinere. Et quod talia beneficia seu officia reperiunt, ut predictis penitentibus volumus subjaceret &c. Circa quampanam

2. Notandum primum, quod si Episcopi vel Ordinarii locorum, qui contulerunt consanguineis &c. beneficia coram se resignata, ac propterea dictam suspensionis pœnam incurrerunt, vi cuius amplius conferre, eligere, presentare, insufflare, confirmare nequeunt; nihilominus aliquid horum facere attentarint, in excommunicacionem ipso facto incident, & si collegia, five clericorum conventus fuerint, suspensionem à divinis incurant, à qua excommunicatione vel suspensiōne absolvit nequeant nisi a Papa extra mortis articulum. Azor. loc. p. 2. l. 7c. 19. q. 5. §. queret quā penā.

3. Notandum secundum. Episcopos aliosque Ordinarios, si per ignorantiam justam predicta constitutionis beneficia coram se resignata, consanguineis suis, vel dimittentium contulerint, non incurere dictam pœnam suspensionis; cum pena ignorantes minimè afficiat in foro conscientia; quamvis in foro exteriore ignorantia juris communis locum non habeat; cum in hoc foro contra legem facientes, scientes id facere credantur, Azor. loc.

4. Notandum tertium. Neque dictam pœnam suspensionis afficeret Cardinales, etiam Episcopos, talia beneficia coram se dimissi conferentes suis consanguineis, alioqui aptis & dignis, quia pœna & odia sunt restringenda, adeoque sicut nomine beneficiorum in pœnas & odias non comprehensum datur Episcopi, Abbes, vel alia dignitates Ecclesiasticae, ita nec Episcoporum vel Ordinariorum nomine intelliguntur Cardinales, eti si non Episcopi, in dicta constitutione Pii V. quia sunt in excellentiore honoris & dignitatis gradu constituti. Azor loc. cit.

5. His tamen non obstantibus, ait Garc. p. 1. c. 3. n. 270. hanc Pii V. constitutionem non videri bene servari in Hispania, ubi prædictum est, eam non receptam, sed esse ab ea supplicatum, saltem quod ad illud de non conferendis beneficiis resignatis collatorum vel resignantium consanguineis, affinibus aut familiaribus. Idem habet Caltrop. tr. de beneficiis. d. 6. p. 2. §. 1. n. 7. ubi: adverte tamen, hanc constitutionem quod ad hanc secundum conditionem (nempe de non conferendo ista resignata consanguineis) non videri usum receptam, sed potius à principio fuisse ab ea supplicatum, & consequenter nec penas ob hanc causam ibidem impositas. citat pro hoc Barbol. de potest. Ep. alleg. 69. n. 48. Vide etiam Card. de Luca. de benef. d. 6. 5. ubi à n. 9. hanc matrem pulchre tractat, de usu nimis rursum usu hujus constitutionis Pianæ. Subiungit tamen idem Garcias. n. 271. quod dicit in una Hippo-regiens canoniciat. 24. Maii 1584. coram Oratio præterderetur, constitutionem illam non habere locum in civili